Need an amazing tutor?

www.teachme2.com/matric

Collected and collated by

teachme2

Need an amazing tutor? www.teachme2.com/matric

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

SENIOR SERTIFIKAAT/
NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 12

AFRIKAANS TWEEDE ADDISIONELE TAAL V1

NOVEMBER 2020

LIMPOPO

PUNTE: 120

TYD: 2½ uur

Hierdie vraestel bestaan uit 24 bladsye.

Kopiereg voorbehou

Need an amazing tutor? www.teachme2.com/matric

INSTRUKSIES EN INLIGTING

1. Hierdie vraestel bestaan uit VIER afdelings:

AFDELING A:	Leesbegrip	(30)
AFDELING B:	Opsomming	(10)
AFDELING C:	Taalstrukture en -konvensies	(40)
AFDELING D:	Letterkunde	(40)

2. Beantwoord AL die vrae.

3. Begin ELKE afdeling op 'n NUWE bladsy.

4. Trek 'n streep ná elke afdeling.

5. Nommer die antwoorde korrek volgens die nommeringstelsel wat in hierdie vraestel gebruik word.

6. Laat 'n reël oop na elke antwoord.

7. Gee besondere aandag aan spelling en sinsbou.

8. Voorgestelde tydsindeling:

AFDELING A:	50 minute
AFDELING B:	20 minute
AFDELING C:	40 minute
AFDELING D:	40 minute

9. Skryf netjies en leesbaar.

Need an amazing tutor? www.teachme2.com/matric

AFDELING A: LEESBEGRIP

VRAAG 1: ARTIKEL EN GRAFIESE TEKS

Lees die artikel (TEKS A) hieronder en beantwoord die vrae.

TEKS A

DIE LEWE VAN 'N BLOMMEVERKOPER

1 Dadija Israel, 'n blommeverkoper van Kaapstad, volg in haar ouers se voetspore. Haar ma het jare lank buite 'n winkelsentrum onder 'n boom met haar blomme gesit. Haar pa het oral in die Kaap, tot so ver as Upington, proteas en rose verkoop. 5

2 Dadija en haar broer het altyd saam met hul ouers gegaan. Toe haar ma siek word, moes Dadija op 15-jarige ouderdom skool verlaat om haar ma te help blomme verkoop. Eers wou sy graag haar skoolloopbaan voltooi en iets anders met haar lewe doen, maar nie nou meer nie. Vanjaar is dit al 16 jaar dat Dadija dit doen. Dit wys dat sy lief is vir blomme. 10

3 Sy is getroud en het drie kinders. Omdat haar man nie werk nie, is die blommegeld die gesin se enigste inkomste. Dis nie maklik om só jou geld te verdien nie, maar daar is nooit 'n dag wat sy leë hande huis toe gaan nie. Die minste wat sy al op 'n dag verdien het, was R100 en die meeste R3 000. 15

4 Dadija sit onder dieselfde boom as waar haar ma met haar blomme gesit het – al reën dit of al waai die wind. Sy sit van nege-uur in die oggend tot saans halfsewe onder die boom. Op belangrike dae soos Valentynsdag of Kersfees, kry sy toestemming om haar blomme in die sentrum te verkoop. Sy moet egter betaal om dit te mag doen. 20

5 Maandae en Dinsdae gaan haal sy vars blomme en pak dit vir die week. Sy kry die blomme van verskillende plekke af – proteas van Grabouw en lelies van 'n plaas naby Philippi. Party blomme kom van ver en word by die lughawe afgelaai waar sy dit dan kry.

6 Dadija ry met 'n stokou bakkie. Elke oggend sit sy die emmers uit, kry die mat reg, sit die blomme in die emmers, gooi water in en sorg dat alles mooi lyk. Saans pak sy alles weer op die bakkie en vat dit sentrum toe, waar sy dit oornag los tot die volgende dag. 25

7 Blommeverkopers moet hulle sake goed beplan, want blomme is duur. As die blomme doodgaan, moet hulle dit weggooi, maar steeds daarvoor betaal. Wanneer Dadija hieroor kla, vertel haar ma hoe húlle destyds gesukkel het. Hulle moes die blomme in die bosse op die berg gaan pluk en ver loop om dit te verkoop. Dan besef sy dat dit vandag eintlik makliker is om 'n blommeverkoper te wees as in haar ma se dae. 30

Need an amazing tutor? www.teachme2.com/matric

8	Dadija se hele familie verkoop blomme, maar elkeen werk vir homself of haarself. Die blommegeld help om vir party van die kinders se studies te betaal. Haar een neef is 'n rekenmeester en die ander een is 'n onderwyser – al hulle studies is met blommegeld betaal.	35
9	Dadija is 'n gelukkige blommeverkoper. Soms is haar lewe moeilik, maar sy verkies om positief te bly. Haar enigste begeerte is om vir haar kinders alles te gee wat hulle nodig het. Sy sê: "Ek sal nooit my plek onder dié boom opgee nie. Hierdie plek is vol herinneringe."	40
	[Verwerk uit *Huisgenoot*, 8 Februarie 2019]	

1.1 In watter stad verkoop Dadija blomme? (1)

1.2 Kies die KORREKTE antwoord uit dié tussen hakies.

"Dadija Israel volg in haar ouers se voetspore" beteken dat (sy oral saam met haar ouers gegaan het/haar ouers vir haar 'n voorbeeld was). (1)

1.3 Dadija se ouers het blomme verkoop.

1.3.1 Waar het Dadija se ma blomme verkoop? (1)

1.3.2 Waar het Dadija se pa blomme verkoop? (1)

1.4 Dadija kon nie haar skoolloopbaan voltooi nie.

1.4.1 Hoe oud was sy toe sy skool moes verlaat? (1)

1.4.2 Hoekom moes sy skool verlaat? (1)

1.5 Hoe weet ons dat dit nie van die begin af Dadija se plan was om blomme te verkoop nie? Jy mag in jou antwoord aanhaal. (1)

1.6 Waarom kan ons sê dat Dadija haar gesin (haar man en kinders) se broodwinner *(breadwinner)* is? (1)

1.7 Kies die KORREKTE antwoord. Skryf net die letter (A–D) langs die vraagnommer (1.7) neer.

"... daar is nooit 'n dag wat sy leë hande huis toe gaan nie." (Reël 14)

Dit beteken dat sy ...

A elke dag geld verdien.
B van die blomme huis toe vat.
C elke dag al haar blomme verkoop.
D nooit 'n dag sonder blomme begin nie. (1)

1.8 Noem TWEE dinge wat dit soms vir Dadija moeilik maak om onder die boom te sit en blomme te verkoop. (2)

1.9 Waarom kan ons sê dat Dadija lang ure werk? (1)

Need an amazing tutor? www.teachme2.com/matric

1.10 Lees weer paragraaf 4.

Hoe weet ons dat Dadija seker maak dat sy elke geleentheid gebruik om sake te doen? (1)

1.11 Kies die inligting in KOLOM B wat by die plekke in KOLOM A pas. Skryf net die letter (A–E) langs die vraagnommers (1.11.1 tot 1.11.4) neer, bv. 1.11.5 F.

KOLOM A	KOLOM B
1.11.1 Grabouw	A Dadija het soms saam met haar pa hier blomme gaan haal.
1.11.2 Philippi	B Dadija laai haar blomme wat van ver af kom, hier op.
1.11.3 Die lughawe	C Dadija kry haar proteas van hier af.
1.11.4 Die winkelsentrum	D Gedurende die week los Dadija haar blomme oornag hier.
	E Dadija se lelies kom van 'n plaas hier naby af.

(4 x 1) (4)

1.12 Waarmee vervoer Dadija haar blomme? (1)

1.13 As die blomme doodgaan, moet Dadija dit weggooi, maar steeds daarvoor betaal. Dit beteken dat sy geld verloor.

Wat, dink jy, moet Dadija doen om te keer dat sy geld op hierdie manier verloor? (1)

1.14 "Wanneer Dadija hieroor kla, vertel haar ma hoe húlle destyds gesukkel het." (Reël 31)

Wat leer Dadija uit haar ma se moeilike lewe as blommeverkoper? (1)

1.15 Waarom kan ons sê dat Dadija van roetine hou? (1)

1.16 Blommeverkope het oor die jare gesorg dat die Israel-familie se kinders seker kon wees van 'n goeie toekoms.

Sê waarom hierdie stelling WAAR is. (1)

1.17 Lees weer paragraaf 9.

Watter goeie eienskap van Dadija kry jy in hierdie paragraaf wat jy sal onthou? (1)

1.18 Waarom is die boom waaronder Dadija sit en blomme verkoop vir haar so spesiaal? (1)

Need an amazing tutor? www.teachme2.com/matric

TEKS B

Bestudeer die grafiese teks hieronder en beantwoord die vrae.

HERWINNING IN DRIE STEDE IN SUID-AFRIKA

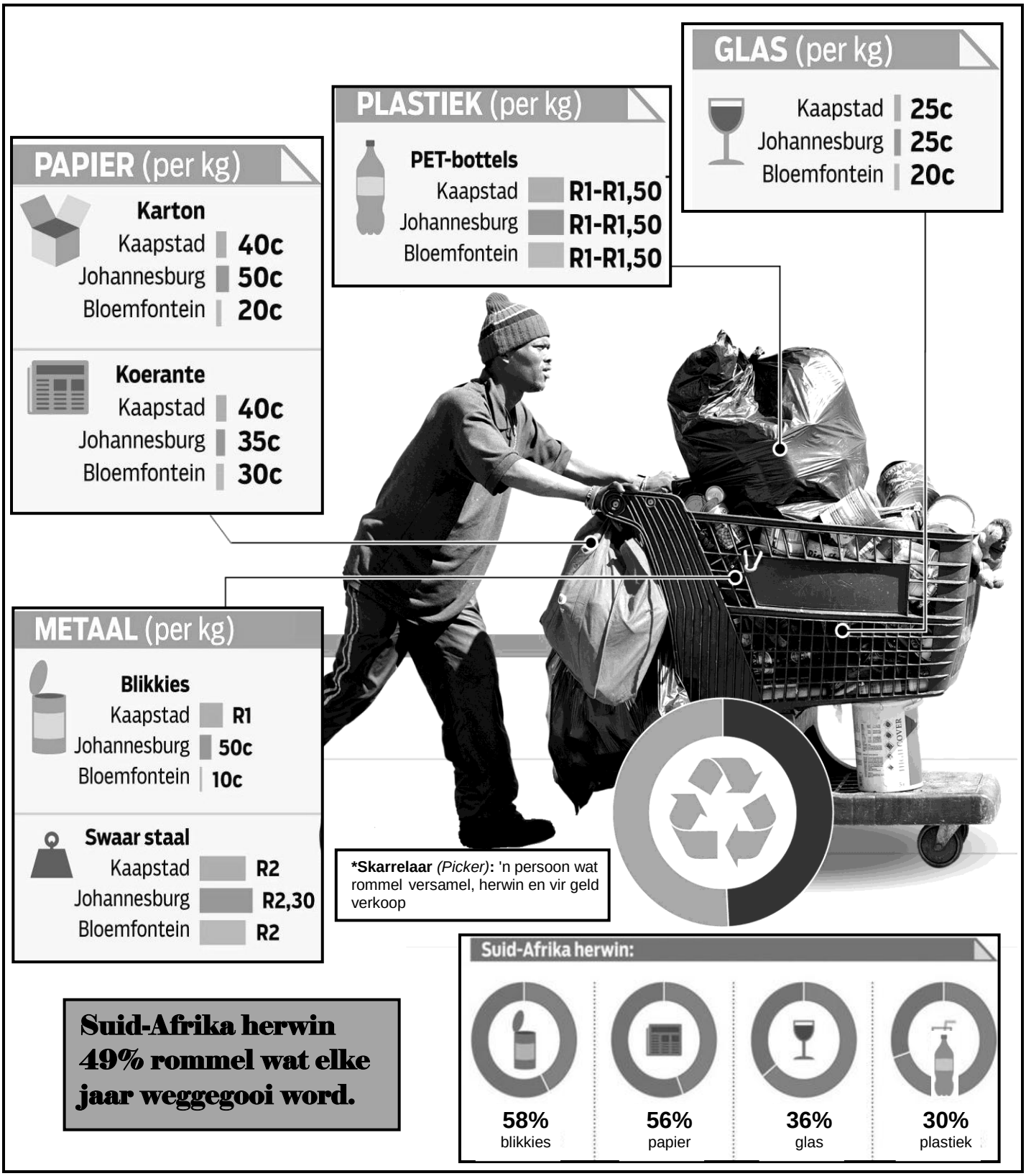

[Verwerk uit *Grafika24*]

Need an amazing tutor? www.teachme2.com/matric

1.19 In watter stad word *skarrelaars die meeste vir karton betaal? (1)

1.20 Watter produk word die minste in Suid-Afrika herwin? (1)

1.21 Kies die KORREKTE antwoord uit dié tussen hakies.

Die simbool 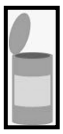 stel (metaal/plastiek) voor. (1)

1.22 Vir watter produk word presies dieselfde in al drie die stede betaal? (1)

1.23 Waarom kan ons sê dat dit goed is om *skarrelaars in ons gemeenskappe te hê? (1)

1.24 Kies die KORREKTE antwoord. Skryf net die letter (A–D) langs die vraagnommer (1.24) neer.

Die herwinningsteken wys dat ...

A rommel minder gemaak moet word.
B baie rommel nie weer gebruik kan word nie.
C mense te veel dinge weggooi wat weer gebruik kan word.
D dinge wat mense weggooi, verwerk en weer gebruik kan word. (1)

TOTAAL AFDELING A: 30

Need an amazing tutor? www.teachme2.com/matric

AFDELING B: OPSOMMING

VRAAG 2: DINGE OM TE ONTHOU AS 'N POFADDER IEMAND PIK

Pofadders kom oral in ons land voor. Jy gaan lees op die internet wat om te doen as 'n pofadder iemand pik.

- Som in SEWE VOLSINNE op **WAT JY MOET ONTHOU OM TE DOEN AS 'N POFADDER IEMAND PIK**.
- Skryf die volsinne PUNTSGEWYS en in jou EIE WOORDE neer.
- Nommer die volsinne van 1 tot 7.
- Jou opsomming mag nie langer as 60 woorde wees nie.
- Dui die KORREKTE getal woorde aan die einde van die opsomming aan.

TEKS C

Min mense weet presies wat om te doen as 'n pofadder iemand pik. Hier is wat jy moet of nie moet doen nie.

Jy moet die persoon kalmeer. 'n Mens skrik as 'n slang jou pik. Dan klop jou hart vinniger en die gif versprei ook vinniger.

As 'n pofadder die persoon aan die voet pik, sal die voet begin swel. Dis waarom jy die persoon se skoen gou moet uittrek. As die skoen begin druk, gaan dit seer wees.

Die wond sal bloei. Was dit mooi skoon met seep en water.

'n Stywe verband om die voet kan skade aanrig. Jy druk dan net al die gif op een plek vas. Verbind net die voet sodat dit nie kan beweeg nie.

Daar is mense wat sê jy moet die wond sny om die gif uit te suig. Moet dit nie doen nie. Die persoon kan infeksie kry.

Die persoon moet gemonitor word. Hy kan begin sukkel om asem te haal of selfs bewusteloos raak.

Probeer die persoon by 'n hospitaal kry. Dis baie selde dat iemand wat deur 'n pofadder gepik word, binne 24 uur sal sterf. Jy het dus genoeg tyd.

[Verwerk uit https://www.everydayhealth.com]

TOTAAL AFDELING B: 10

Need an amazing tutor? www.teachme2.com/matric

AFDELING C: TAALSTRUKTURE EN -KONVENSIES

VRAAG 3: ADVERTENSIE

Lees en bestudeer die advertensie (TEKS D) hieronder en beantwoord die vrae.

TEKS D

[Verwerk uit *Kuier*, 9 Januarie 2019]

Need an amazing tutor? www.teachme2.com/matric

3.1 Gee die INTENSIEWE VORM van "swart". (1)

3.2 Skryf die SIN hieronder oor.

Gebruik Plush.

Begin só: Jy moet ... (1)

3.3 Skryf EEN WOORD neer vir die woorde tussen hakies.

Dan sal jou kinders (elke oggend) met skoon skoene skool toe gaan. (1)

3.4 Kies die KORREKTE antwoord. Skryf net die letter (A–D) langs die vraagnommer (3.4) neer.

"Alle ma's wat Plush koop, is lief vir hulle kinders."

Met hierdie sin word ma's ...

A geoordeel.
B gekritiseer.
C gefrustreer.
D gestereotipeer. (1)

3.5 "Plush laat kinders **skitter**."

3.5.1 Die LETTERLIKE betekenis van "skitter" is dat die kinders se skoene (blink/duur) is. (1)

3.5.2 Die FIGUURLIKE betekenis van "skitter" is dat die kinders (die skoonste in die skool is/goed in hulle skoolwerk doen). (1)

3.6 Vul die korrekte VERSAMELNAAM *(collective noun)* in.

Plush laat jou ou (...) skoene nuut lyk. (1)

3.7 Watter EEN woord in die advertensie hou verband met die **klomp** produkte wat **langs mekaar** in die advertensie verskyn? (1)

3.8 Gee die korrekte VORM van die woord tussen hakies.

Die (maklik) manier om nog inligting oor Plush te kry, is om of te gebruik. (1)

3.9 Hoe weet jy dat dit vir die kinders lekker is om skool toe te gaan? (1)
[10]

Need an amazing tutor? www.teachme2.com/matric

VRAAG 4: STROKIESPRENT

Bestudeer die spotprent (TEKS E) hieronder en beantwoord die vrae.

TEKS E

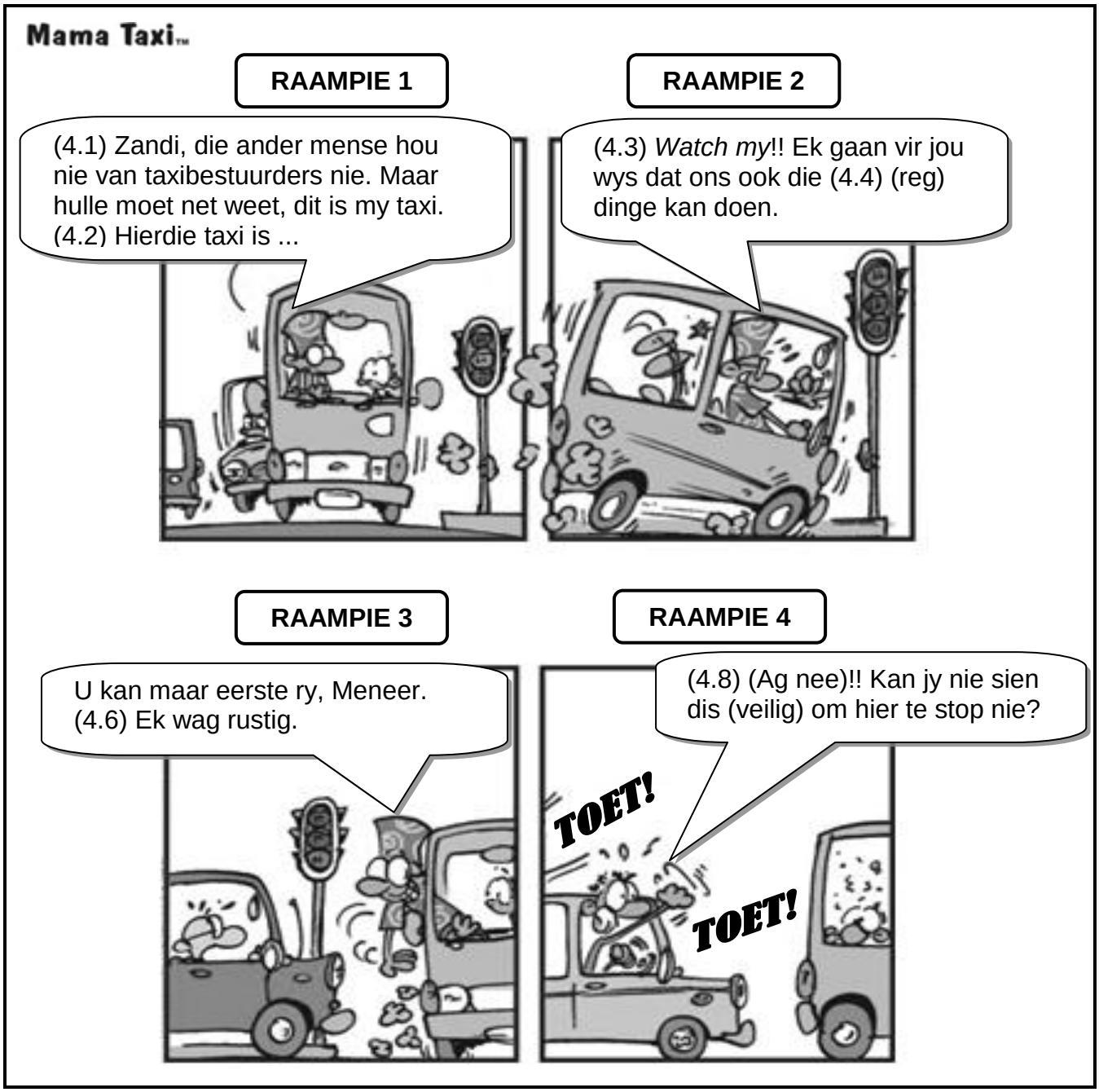

[Verwerk uit mamataxi.blogspot.com]

LET WEL: In hierdie strokiesprent is die taxibestuurder se naam Mavis en haar passasier se naam is Zandi.

4.1 Skryf die sin oor in die INDIREKTE REDE.

Mavis sê vir Zandi: "Die ander mense hou nie van taxibestuurders nie."

Begin só: Mavis sê vir Zandi dat ... (1)

Need an amazing tutor? www.teachme2.com/matric

4.2 Vul die korrekte VOORNAAMWOORD in.

Dit is my taxi. Hierdie taxi is ... (1)

4.3 Gee die korrekte AFRIKAANS vir "*Watch my*!" (1)

4.4 Gee die korrekte VORM van die woord tussen hakies.

Ek gaan vir jou wys dat ons ook die (reg) dinge kan doen. (1)

4.5 In RAAMPIE 2 staan die taxi skeef en daar trek stofwolke en rook.

Wat kan ons hieruit aflei? (1)

4.6 Skryf die sin oor in die TOEKOMENDE TYD.

Ek wag rustig. (1)

4.7 Kies die KORREKTE antwoord. Skryf net die letter (A–D) langs die vraagnommer (4.7) neer.

As Mavis in RAAMPIE 3 vir die motorbestuurder wys om eerste te ry, probeer sy wys dat sy ...

A 'n pap wiel het.
B iemand wil oplaai.
C goeie maniere het.
D die padreëls nakom. (1)

4.8 Kies die KORREKTE antwoord uit dié tussen hakies.

"Ag nee!!" in RAAMPIE 4 sê dat die man (bly/kwaad) is. (1)

4.9 Gee die ANTONIEM van die woord tussen hakies.

Kan jy nie sien dis (veilig) om hier te stop nie? (1)

4.10 Vul die KORREKTE antwoord in.

Die leesteken na "TOET!" (RAAMPIE 4), wat sê dat dit 'n harde geluid is, noem ons 'n ... (1)

[10]

Need an amazing tutor? www.teachme2.com/matric

VRAAG 5: LEESTEKS EN PRENT

5.1 Lees die teks (TEKS F) hieronder en beantwoord die vrae.

TEKS F

VAN SAKKIEPAKKER TOT PROKUREUR

Nicole Meyer was vyftien (5.1.1) (...) oud toe sy as sakkiepakker by 'n winkel begin werk het. Sy moes werk (5.1.2) (om te help die gesin). (5.1.3) Nicole werk elke naweek.

(5.1.4) (a) Na matriek het Nicole aan die Universiteit van kaapstad studeer. (5.1.4) (b) Sy wou die prokureur word. In die (5.1.5) (twee) semester het sy 'n paar vakke gedruip en haar beurs verloor. (5.1.6) Sy het voltyds by Pick n Pay gaan werk. Daar was nie geld om verder te studeer nie.

Nicole (5.1.7) (was) eers 'n kassier en later 'n bestuurder. Uiteindelik het sy in die (5.1.8) regsafdeling gewerk. (5.1.9) Nicole het deeltyds regte deur UNISA studeer.

(5.1.10) Dit was maklik om te werk en te studeer. Gelukkig het Nicole se (5.1.11) (pa) en haar man haar baie ondersteun.

Na 10 jaar van studie het Nicole in 2017 haar (5.1.12) (graad/graat) verwerf. (5.1.13) Vandag werk sy by 'n regsfirma.

[Verwerk uit *Kuier*, 20 Februarie 2019]

5.1.1 Vul die KORREKTE woord in.

Nicole Meyer was vyftien ... oud toe sy as sakkiepakker by 'n winkel begin werk het. (1)

5.1.2 Skryf die gedeelte tussen hakies KORREK oor.

Sy moes werk (om te help die gesin). (1)

5.1.3 Skryf die sin in die VERLEDE TYD oor.

Nicole werk elke naweek. (1)

5.1.4 VERBETER die fout in elk van die sinne hieronder. Skryf die HELE sin uit.

(a) Na matriek het Nicole aan die Universiteit van kaapstad studeer. (1)

(b) Sy wou die prokureur word. (1)

5.1.5 Gee die KORREKTE vorm van die woord tussen hakies.

In die (twee) semester het sy 'n paar vakke gedruip en haar beurs verloor. (1)

Need an amazing tutor? www.teachme2.com/matric

5.1.6 VERBIND die sinne met die woord tussen hakies.

Sy het voltyds by Pick n Pay gaan werk. Daar was nie geld om verder te studeer nie. (omdat) (1)

5.1.7 Gebruik die woord "was" in 'n sin sodat dit 'n ANDER BETEKENIS het as in die sin hieronder.

Nicole **was** eers 'n kassier en later 'n bestuurder. (1)

5.1.8 Verdeel die woord "regsafdeling" in LETTERGREPE. (1)

5.1.9 Skryf die ONDERWERP in die sin hieronder neer.

Nicole het deeltyds regte deur UNISA studeer. (1)

5.1.10 Skryf die sin in die ONTKENNENDE VORM oor.

Dit was maklik om te werk en te studeer. (1)

5.1.11 Gee die TEENOORGESTELDE GESLAG van die woord tussen hakies.

Gelukkig het haar (pa) en haar man haar baie ondersteun. (1)

5.1.12 Kies die korrekte WOORD uit dié tussen hakies.

Na 10 jaar van studie het Nicole in 2017 haar (graad/graat) verwerf. (1)

5.1.13 Skryf die SIN oor.

Vandag werk sy by 'n regsfirma.

Begin só: Sy ... (1)

Need an amazing tutor? www.teachme2.com/matric

5.2 Bestudeer die teks (TEKS G) hieronder en beantwoord die vrae.

TEKS G

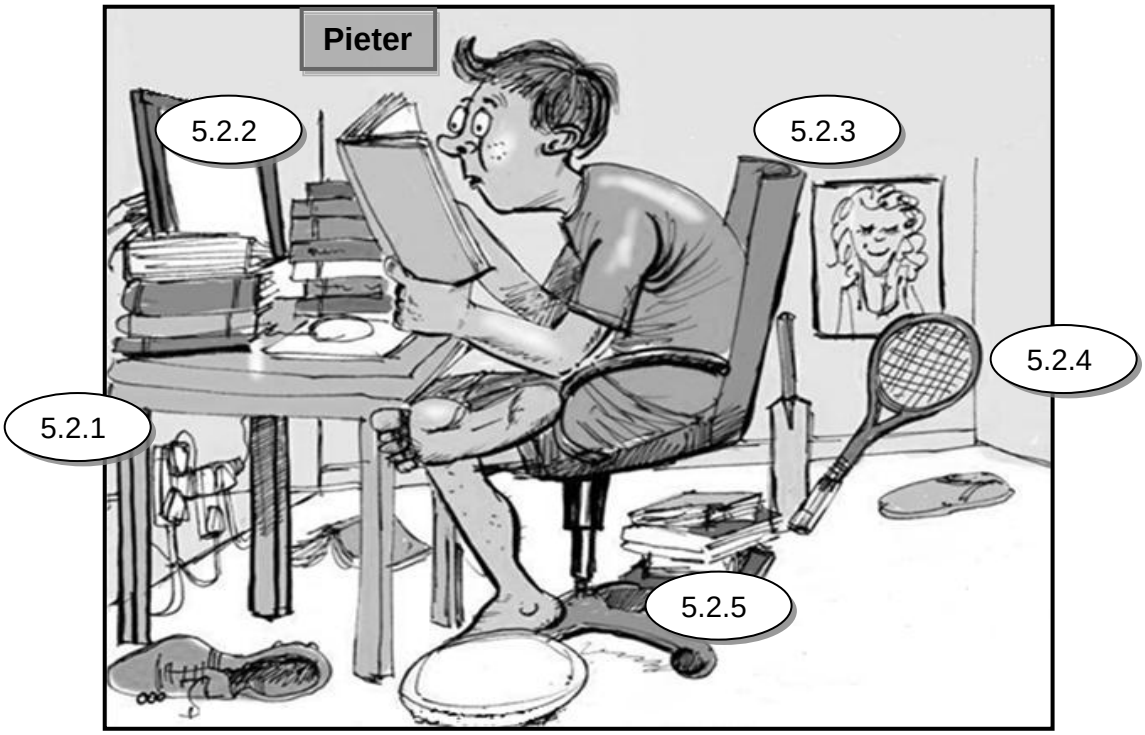

[Verwerk uit *Volksblad,*12 Desember 2016]

5.2.1 Gee die VERKLEINWOORD vir die woord tussen hakies.

Daar is baie boeke op Pieter se klein (tafel). (1)

5.2.2 Kies die korrekte VOORSETSEL uit dié tussen hakies.

Pieter konsentreer hard (op/aan) die storie wat hy lees. (1)

5.2.3 Kies die korrekte VOORNAAMWOORD uit dié tussen hakies.

Dit is 'n gemaklike stoel (waarop/op wat) Pieter sit. (1)

5.2.4 Gee die korrekte SAMESTELLING van die woorde uit dié tussen hakies.

Pieter se (tennis+raket) staan teen die muur. (1)

5.2.5 Gee EEN WOORD vir die woorde tussen hakies.

Pieter hou van (rugby, krieket en tennis). (1)

5.2.6 Gee die SINONIEM van die woord tussen hakies.

Pieter doen goed op skool, want hy is (intelligent). (1)
[20]

TOTAAL AFDELING C: 40

Need an amazing tutor? www.teachme2.com/matric

AFDELING D: LETTERKUNDE

Beantwoord SLEGS die vraag oor die kortverhale/drama wat jy behandel het, dit wil sê VRAAG 6 OF VRAAG 7.

VRAAG 6*: BLADSAK* – Lucas Malan

VERHAAL A: "OUPA JOB KOM TERUG" (20) **EN**
VERHAAL B: "DIE STEM VAN 'N KIND" (20)

OF

VRAAG 7: *PERDEKRAG* – Cecilia du Toit

VRAAG 6*: BLADSAK* – Lucas Malan

Beantwoord die vrae oor AL TWEE verhale.

VERHAAL A: "OUPA JOB KOM TERUG" – Cecilia Kruger

Lees die uittreksel hieronder en beantwoord die vrae.

TEKS H

Die gids neem hulle op 'n toer deur die museum. Simon se oë is groot van verbasing.
Daar is 'n uitstalling oor die Anglo-Zoeloeoorlog waar die Zoeloemag in 1879 die sterk Britse leër uitoorlê het, en 'n uitstalling van die "South African Native Labour Contingent" wat vrywillig aan die Eerste Wêreldoorlog (1914–1918) deelgeneem het.
Simon kry 'n knop in sy keel toe hy lees van die meer as seshonderd Zoeloes, Xhosas, Sotho's en Vendas wat verdrink het toe hulle skip, die *SS Mendi*, tydens die oorlog in die Engelse Kanaal gesink het.
Die grootste verrassing is die uitstalling van die "Native Military Corps". Dadelik pluk hy sy oupa se koerantuitknipsel uit sy sak en wys dit vir die gids.
Hierdie keer is dit die gids wat sy oë nie kan glo nie. "Is jou oupa se naam Job Masego?" vra hy.

6.1 Aan watter oorlog het oupa Job deelgeneem? (1)

6.2 Waar het die Duitsers, tydens daardie oorlog, vir oupa Job en sy makkers aangehou? (1)

6.3 Watter plan het oupa Job gemaak om te ontsnap? Gee TWEE feite. (2)

6.4 Simon het nie die besoeke aan die museums geniet nie.

Sê waarom hierdie stelling ONWAAR is. (1)

Need an amazing tutor? www.teachme2.com/matric

6.5 Kies die KORREKTE antwoord. Skryf net die letter (A–D) langs die vraagnommer (6.5) neer.

Oupa Job se heldedaad is raakgesien en waardeer. Daarom het hy ... ontvang.

A vyf medaljes
B 'n klein trommeltjie
C 'n brief van die museum se kurator
D 'n koerantuitknipsel van hom en sy makkers (1)

6.6 Simon het vir die eerste keer by sy pa van sy oupa se heldedaad gehoor.

Hoe het hierdie inligting Simon se lewe positief beïnvloed? (1)

6.7 Waarom kan ons sê dat Simon se pa vir hom 'n goeie voorbeeld gestel het? (1)

6.8 Dink aan wat jy in die verhaal oor juffrou Selati gelees het.

Waarom sal jy 'n onderwyseres soos juffrou Selati waardeer? (1)

6.9 Skryf die volgende gebeure onder mekaar oor in die korrekte VOLGORDE soos wat dit in die verhaal gebeur.

- Die kinders het van Mafikeng af na Johannesburg vertrek.
- Die klas het by die Krygsgeskiedenis Museum aangekom.
- Juffrou Selati het die uitstappie aangekondig.
- Die klas het vir James, die gids van die museum in Newtown, ontmoet. (4)

6.10 Kies die KORREKTE antwoord uit dié tussen hakies.

Dis by die (museum in Newtown/Krygsgeskiedenis Museum) waar Simon se hart van trots geswel het. (1)

6.11 Kies die KORREKTE antwoord uit dié tussen hakies.

Die kurator (het gewonder of hy oupa Job se medaljes moes vat/was opgewonde om oupa Job se medaljes te ontvang). (1)

6.12 Voltooi die volgende sin deur woorde in die lys hieronder te gebruik. Skryf net die vraagnommers (6.12.1 en 6.12.2) en die ontbrekende woorde neer.

uitstal;	koop;	wegsteek

Simon se pa en die kurator het nie eenders gedink oor oupa Job se medaljes nie. Simon se pa wou dit al die jare (6.12.1) ..., maar die kurator wou dit graag (6.12.2) ... sodat almal dit kon sien. (2)

Need an amazing tutor? www.teachme2.com/matric

6.13 Dink aan Simon en sy ouers se besoek aan die museum twee weke na die skooluitstappie.

Waarom kon hulle tevrede voel? (1)

6.14 Kies die KORREKTE antwoord. Skryf net die letter (A–D) langs die vraagnommer (6.14) neer.

Wat is die tema van hierdie verhaal?

A Oorlog
B 'n Heldedaad
C Familiegeheime
D Kultuurverskille (1)

6.15 Hoe het die titel van die verhaal aan die einde toe waar geword? (1)

EN

VERHAAL B: "DIE STEM VAN 'N KIND" – Pieter Pieterse

Lees die uittreksel hieronder en beantwoord die vrae.

TEKS I

Tog, elke jaar as die rivier begin afkom en Morobula sy boot met swaar toue en katrolle aan die bome en die ankerpenne vastrek om te keer dat die water dit saamvat, het hy gesê: "Volgende jaar, as die groot water kom, sal my boot klaar wees en dan sal ek dit losmaak."

Baie aande, as die grootmense nie naby is om hulle met latte te verwilder nie, spot die kinders Morobula en skreeu: "Daar kom die groot water!" en dan hardloop hulle weg. Maar nie ver nie. Net tot tussen die eerste mopaniestruike teen die rantjie; dan gaan staan hulle om eers tussen die blare deur te loer of Morobula hulle nie miskien agtervolg nie. As hy aangaan met sy werk, kom hulle versigtig terug om nog 'n keer te terg. Ook Molaeledi en die kinders wat saam met hóm grootgeword het, het aan hierdie speletjie deelgeneem.

6.16 Langs watter groot rivier het hierdie verhaal afgespeel? (1)

6.17 Waarom moes Molaeledi, die boodskaproeper, se stem so suiwer wees? (1)

6.18 Met watter TWEE take het die vroue opgehou as hulle vir Molaeledi hoor roep het? (2)

6.19 Die mans het hulle nie aan Molaeledi gesteur as hy geroep het nie.

Sê waarom hierdie stelling ONWAAR is. (1)

Need an amazing tutor? www.teachme2.com/matric

6.20 Kies die KORREKTE antwoord. Skryf net die letter (A–D) langs die vraagnommer (6.20) neer.

Molaeledi se grootste vrees was dat ...

A die groot waters sou kom en Morobula se boot vernietig.
B die mense van Kubu hom nie meer as roeper sou wou hê nie.
C die kinders hom sou begin spot omdat hy nog nie 'n man was nie.
D sy stem sou verander sodat hy nie meer die roeper sou kon wees nie. (1)

6.21 Waarom kan ons sê dat Molaeledi anders gedink het as die ander kinders in sy gemeenskap? (1)

6.22 Waarom was Molaeledi se taak as boodskaproeper vir die mense van Kubu so belangrik? (1)

6.23 Waarom sou jy vir Morobula waardeer het as jy 'n inwoner van Kubu was? (1)

6.24 Skryf die volgende gebeure onder mekaar oor in die korrekte VOLGORDE soos wat dit in die verhaal gebeur.

- Morobula het die boodskap gelees.
- Die spoorwegbus het op Kubu aangekom.
- Molaeledi het die persoon geroep vir wie daar 'n boodskap was.
- Die mense het begin wonder waaroor die boodskap gehandel het. (4)

6.25 Kies die KORREKTE antwoord uit dié tussen hakies.

Die grootmense het (geglo dat/getwyfel of) Morobula se boot ooit op die water sou kom. (1)

6.26 Kies die KORREKTE antwoord uit dié tussen hakies.

Een spesifieke aand het anders as die aande wat in die uittreksel beskryf word, verloop. Dit was anders omdat (Molaeledi nie saamgespeel het nie/Morobula hom vir die kinders vererg het). (1)

6.27 Voltooi die volgende sinne deur woorde in die lys hieronder te gebruik. Skryf net die vraagnommers (6.27.1 en 6.27.2) en die ontbrekende woorde neer.

geskel;	gerespekteer;	geslaan

Die kinders se optrede het gewys dat hulle nie vir Morobula (6.27.1) ... het nie. Molaeledi het die kinders (6.27.2) ... omdat hy jammer was vir Morobula. (2)

6.28 Waarom voel jy saam met Mokgadi hartseer aan die einde van die verhaal? (1)

6.29 Hoe weet ons dat die titel van die verhaal nie by die einde van die verhaal pas nie? (1)

Need an amazing tutor? www.teachme2.com/matric

6.30 Kies die KORREKTE antwoord. Skryf net die letter (A–D) langs die vraagnommer (6.30) neer.

Die les wat ons uit hierdie kortverhaal kan leer, is dat ...

A jy 'n boodskap moet oordra as jy dit kry.
B grootword deel van elke mens se lewe is.
C jy die dinge wat jy kan doen, goed moet doen.
D dit belangrik is om respek vir ouer mense te hê. (1)

[40]

OF

VRAAG 7: *PERDEKRAG* – Cecilia du Toit

Lees die uittreksel hieronder en beantwoord die vrae.

TEKS J

BINKI: Ek ... ek doen nou soort van matriek.
LUCKY: Soort van? In watter soort van skool doen 'n mens soort van matriek?
BINKI: Ek gaan nie juis skool toe nie.
LUCKY: *(Verbaas.)* Hallou?
BINKI: Ek doen matriek deur korrespondensie. 5
LUCKY: Oukei. Jy doen matriek op die never-never. By die huis?
BINKI: E ... nee. Ek bly hier by tannie Wilma en dan doen ek die skoolwerk saans.
LUCKY: Jy bly hier by die simpel sirkus? Is julle dan familie?
(Binki skud haar kop.)
Het jy dan nie 'n huis nie? 10
BINKI: Natuurlik het ek.
LUCKY: Maar jy bly hier? Bring jou mense jou nie ook hiernatoe in hulle four-by-four nie?

7.1 Binki is 'n afkorting vir haar regte naam.

7.1.1 Wat was Binki se regte naam? (1)

7.1.2 Na wie is Binki vernoem? (1)

7.2 Kies die KORREKTE antwoord uit dié tussen hakies.

"Ek ... ek doen nou soort van matriek." (Reël 1)

Dit beteken dat Binki (nie seker was of sy al in matriek is nie/probeer verduidelik dat sy nie in 'n gewone skool is nie). (1)

Need an amazing tutor? www.teachme2.com/matric

7.3 Kies die KORREKTE antwoord. Skryf net die letter (A–D) langs die vraagnommer (7.3) neer.

(Verbaas) in reël 4: Hierdie woord is skuinsgedruk en tussen hakies, want dit …

A wys vir die gehoor hoe hulle moet optree.
B maak die gesprek tussen die karakters interessant.
C wys hoe die karakter op daardie oomblik moet optree.
D beklemtoon dat Binki nie soos 'n gewone kind grootword nie. (1)

7.4 Noem TWEE traumatiese dinge wat met Binki gebeur het voordat sy by Wilma op die plaas gaan bly het. (2)

7.5 "Ek doen matriek deur korrespondensie." (Reël 5)

Waarom pas hierdie manier van skoolgaan by Binki se situasie? (1)

7.6 "Jy bly hier by die simpel sirkus?" (Reël 8)

7.6.1 Van watter plek praat Lucky? (1)

7.6.2 Kies die KORREKTE antwoord. Skryf net die letter (A–D) langs die vraagnommer (7.6.2) neer.

Wanneer Lucky van die "simpel sirkus" praat, weet ons dat ...

A die plek vir hom deurmekaar was.
B die perde nie goed versorg was nie.
C dit 'n plek was waar hy nie graag wou wees nie.
D die perde se vertonings nie vir hom mooi was nie. (1)

7.7 Lees reël 8–12.

Wat het Lucky in hierdie reëls gesê wat Binki hartseer kon laat voel? (1)

7.8 Voltooi die volgende sinne deur die KORREKTE woorde uit die drama te gebruik. Skryf net die vraagnommers (7.8.1–7.8.4) en die woorde neer.

7.8.1 Binki se ma is 'n ... (haar tipe werk). (1)

7.8.2 Binki se pa was nie deel van haar lewe nie, want hy het in ... (watter land) gebly. (1)

7.8.3 Binki se hondjie se naam was ... (1)

7.8.4 Toe Lucky by Wilma aangekom het, was dit sy werk om die ... (plek waar die perde gebly het) skoon te maak. (1)

Need an amazing tutor? www.teachme2.com/matric

7.9 Lucky het net soveel vir diere omgegee as Binki.

Sê waarom hierdie stelling ONWAAR is. (1)

7.10 "Bring jou mense jou nie ook hiernatoe in hulle four-by-four nie?" (Reël 12–13)

Wat kan ons aflei uit die feit dat Lucky dink dat Binki se mense 'n "four-by-four" het? (1)

7.11 Kies die KORREKTE antwoord uit dié tussen hakies.

Dit was vir Binki (moeiliker/makliker) om vir Wilma op haar naam te noem as om vir haar ma Sabrina te sê. (1)

7.12 Aan die begin van die drama het Lucky lelik met Binki gepraat en haar gespot. Sy het nie teruggepraat nie. Wat sê dit van Binki se karakter? (1)

7.13 Hoekom, dink jy, kan ons sê dat Wilma 'n positiewe rol in Binki se lewe gespeel het? (1)

7.14 Waarom was dit goed vir Binki dat Lucky aangehou het om vrae oor haar lewe te vra? (1)

EN

Lees die uittreksel hieronder en beantwoord die vrae.

TEKS K

LUCKY: Hel, ek is jammer. Ek wou nie jou klere skeur nie. *(Hy druk die mou lomp teen haar arm terug asof hy dit weer kan aanlas. Hy kyk geskok na die growwe littekens op haar arm.)*
Wat's daai? Hei? Wat het met jou gebeur?
(Binki vlug Kaizer se stal blindelings binne.)
Ag nee, moenie huil nie. Ek het jou mos nie seergemaak nie. Kyk, dis net die mou wat af is. Hou op huil, asseblief.
(Lucky loer bang huis toe.) Wilma gaan my ophel. Ek kan nie weer in die moeilikheid kom nie. Die prokureur gaan my vrek maak. Regtig, ek gaan bars. Asseblief, kom uit daar.
(Binki besef met 'n skok sy is te naby aan Kaizer en kom uit sy stal. Lucky probeer vir haar die bloes se mou aangee, maar sy vat dit nie.)
Wil jy dit nie aantrek nie – of – *(Hy wys lomp na haar arm.)*

7.15 Lucky en Binki het oor Binki se selfoon gestoei en toe skeur hy haar klere. (Reël 1)

7.15.1 Hoekom het hulle oor Binki se selfoon gestoei? (1)

7.15.2 Hoekom was dit nie reg van Lucky om Sabrina se kontaknaam op Binki se selfoon te verander nie? (1)

Need an amazing tutor? www.teachme2.com/matric

7.16 Waarom het Binki altyd bloese met lang moue gedra? (1)

7.17 Kies die KORREKTE antwoord uit dié tussen hakies.

(Binki vlug Kaizer se stal blindelings binne.) (Reël 5)

Uit hierdie optrede van Binki kan ons aflei dat sy so vinnig van Lucky af wou wegkom dat sy van haar (vrees/respek) vir die perde vergeet het. (1)

7.18 Lucky het nie vir Binki seergemaak nie. Hoekom het sy dan gehuil? (1)

7.19 Voltooi die volgende sinne deur woorde in die lys hieronder te gebruik. Skryf net die vraagnommers (7.19.1 en 7.19.2) en die ontbrekende woorde neer.

leer perdry; mooi met Binki praat; gemeenskapsdiens doen

"Ek kan nie weer in die moeilikheid kom nie." (Reël 8 en 9)

Lucky was bang hy kom by mevrou Bekker in die moeilikheid, want sy is die een wat gesê het hy moes (7.19.1) ... Hy was bang hy kom by Wilma in die moeilikheid, want sy was die een wat gesê het hy moes (7.19.2) ... (2)

7.20 Wat het Lucky in sy eie lewe gehad wat Binki in haar lewe gemis het? (1)

7.21 Waarom was Binki so ontsteld oor die nuwe man in haar ma se lewe? (1)

7.22 Binki weet die verskonings dat haar ma hard werk en te besig is om haar te sien, is ONWAAR. Motiveer hierdie stelling. (1)

7.23 *(Lucky probeer vir haar die bloes se mou aangee,* ***maar sy vat dit nie****.)* (Reël 11 en 12)

7.23.1 Hoe het jy gedink dat Binki hier sou optree? (1)

7.23.2 Ná hierdie voorval het Binki anders opgetree. Noem TWEE dinge wat sy hierna anders gedoen het. (2)

7.24 Dink aan Binki en haar ma se verhouding.

Waarom kan ons sê dat daar in die werklike lewe ma's soos Binki se ma is? (1)

7.25 Kies die KORREKTE antwoord uit dié tussen hakies.

In die slottoneel van hierdie drama hardloop hulle saam met die perde in 'n kring. Dit wys vir ons dat hulle (mekaar en hulself aanvaar/saam met die perde oefen). (1)

Need an amazing tutor? www.teachme2.com/matric

7.26 Skryf die volgende gebeure onder mekaar oor in die korrekte VOLGORDE soos wat dit in die verhaal gebeur.

- Lucky het vir Kaizer water gegee.
- Binki se ma het haar by Wilma afgelaai.
- Binki het besluit om nie meer weg te kruip nie.
- Lucky het op Wilma se plaas aangekom om sy gemeenskapsdiens te doen. (4)

7.27 Kies die KORREKTE antwoord. Skryf net die letter (A–D) langs die vraagnommer (7.27) neer.

'n Les wat Lucky én Binki geleer het, is dat ...

A baie geld jou lewe maklik maak.
B vriende 'n mens soms seermaak.
C niemand se lewe sonder probleme is nie.
D ouers altyd weet wat die beste vir hulle kinders is. (1)

[40]

TOTAAL AFDELING D: 40
GROOTTOTAAL: 120

Kopiereg voorbehou